

[illegible]

పావీనులకు స

నేడు ప్రపంచ దేశాలు ఎదుర్కొంటున్న అతిపెద్ద సమస్య సైబర్ నేరాలకు సంబంధించినది. ఎక్కడో విదేశాల్లో ఉంటూ భారత్ సహా వలు అభివృద్ధి చెందిన, చెందుతున్న హామీలు టార్గెట్ చేస్తున్న సైబర్ నేరగాళ్ళు ఎటూ లక్షల కో రూపాయలను లూటీ చేయసాగారు. ఒక్క భారత్‌లోనే ఏటా పది వేల కోట్ల రూపాయల వరకు సొమ్మును సైబర్ నేరగా దోచేస్తున్నారంటే వీరి తేలిపాటం ఏ స్కాయంలో ఊడంతో ఊచకేవచ్చు. ప్రతీ ఏడాది భారత్‌లో సైబర్ నేరాలు విపరీతంగా పెరిగిపోతుండడం అన్నివర్గాల వారిని ఆందోళనకు గురి చేస్తోంది. ఈ ఏడాది మొదటి నాలుగు నెలల కాలంలో ఏ లక్షల 40 వేల 957 సైబర్ నేరాలు జరిగినట్లు పోలీసు గణాంకాలు చెబుతుండగా ఇదే సమయంలో లూటీ అయిన సొమ్ము 1750 కోట్ల రూపాయలుగా వుంది. గుడ్డితో మెల్ల అన్నట్లుగా తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఏర్పాటైన సైబర్ నేరకర్తల బ్యాండ్ సైబర్ నేరగాళ్ళ భరతం పట్టుడంలో దేశ వ్యాప్తంగా రాష్ట్రాల రాష్ట్రాలకు ఆదాపంగా వుంటోంది. ఇదే సమయంలో బాధితలకు కోట్లాది రూపాయలను అందజేస్తోంది. గణనీయంగా పెరగడం పోలీసులకు సవాల్‌గా మారుతోంది. పో నులు ఎన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నా క్షిరత, తూర్పు, ఈశా న్యాయాల చెడిన సైనిక సైబర్ నేరగాళ్ళతో పాటు రాష్ట్రాలకు తో పాటు గొల్లెనే బ్రయంగేగా పేరొందిన విద్యార్థుం, మయన్మార్, కాంబోడియా దేశాలలో స్థావరాలు ఏర్పాటు చేసుకున్న బాద సైబర్ నేరగాళ్ళు దేశవ్యాప్తంగా అన్ని వర్గా వారిని క్షణాల వ్యవధిలో హాసం చేస్తూ లక్షలాది రూపాయ నుంచి కోట్లాది రూపాయలను లూటీ చేస్తున్న వైనం భద్రప ప్వవస్థను సైతం సవాల్ చేసేదిగా వుంది. సామాన్యదీ వె లు అనే మధ్య తరగతి ప్రజల నుంచి సంపన్నుల వరకు సైబర్ నేరగాళ్ళు విపరీతి వడలడం లేదంటేవారి బరితెగించి ఎన్నా లో ఉంటో ఊహించుకోవచ్చు. ఈ తరహా నేరాలకు పాల్పూ వారు పట్టుకుడినా సరి వద్ద నయూ పైసా లభించకపోగా, జైలుకు వెళ్లినా సరిపట్టగా బయలుపై విడుదలవుతూ వస్తూ వైదీ నేరాలు చేస్తుండడం గమనార్హం. సైబర్ నేరగాళ్ళ అలకు చెక్ పెట్టాలంటే కఠిన శిక్షలు ఒక్కటే పరిష్కారమని

లక్షలాది రూపాయలు నష్టపోతూ లబ్ధిదోషముంటూ పోలీసుల ఆధున పరుగులు వేస్తున్నా వాని మోషనం లేకుండాపోతోంది. అయితేతంగా తప్పేదాని కోరిక మోషనుమం అలాంటివి వుంటూ మోసగాళ్లు బెబుతున్నట్లుగా ఆడుతున్న కోందరు వ్యక్తులు లక్షలాది రూపాయలు అప్పుసంగా వేస్తున్నా నిండా మునుగుతున్నారు. ఒకప్పుడు డిక్షిటారి రాష్ట్రాలలో పరిమితమైన సైబల్ నోరులు నేడు దేశంలోని అన్నిపాఠశాలకు వేరిందనావు. ఈ తరహా మోసాలన్న పోలీసులు ప్రత్యేకంగా వాలో బొప్పర్లు ఏర్పాలు చేసి మరీ ప్రజలు అప్రమత్తంగా పండాని ప్రచారం చేస్తున్నా మోసపోతున్న వారి సంఖ్యతప్పదో లేదంటే మోసగాళ్లు మూడూండాలు ఎంత వగడ్డుదాని అందో ఊహించుకోవచ్చు. ఈ తరహా మోసాలు చేసేవారు ఒకప్పుడు నైజీరి

సైబర్ నేరగాళ్లు

యా దేశజ్ఞులు కాగా ఇప్పుడు దుఢాయితో పాటు గల్గేసిన త్రుమంగలగా పేరొందిన వియత్నం, మయన్మార్, కాంబోడియా దేశాల్లో వుండి చైనీయులు రాబుదలిపోయారు. వీరితో పాటు భారతదేశానికి రాజస్థానానికి భరత్పూర్, జాంశాంకల్ పాటు గుజరాత్, ఢిల్లీ, యుపి, బెంగాల్ లోని కొన్ని నగరాలకు చెందిన తేలుగాళ్లు కూడా సైబర్ నేరాలలో అతితీవ్రహయారు. రాజస్థాన లోని భరత్పూర్, జాంశాంకల్ చెందిన బడా కేడీలు తమ తనీహోసీ నుబర్లు తర నగరాలలో పున్నట్లుగా అందుచేస్తూ ఆయా నగరాలలోని స్థానిక నేరగాళ్లతో మిశ్రాభక్తి అపుతూ మోసానిలు చేస్తున్న తీవ్రహోసీలను సైతం షాక్ కు గురిచేయ సాగింది. ఈ మోసానిలు పాలైదీ నేరగాళ్లు ముందుగా బల్గో ఎంఎంఎన్ఎల్ ను దేశవ్యాప్తంగా లక్షలమందికి డేశసారి వంపుతారు. మీకు విదేశీలాల్లో వచ్చిందని, దీని విలువ కోటి రూపాయలని అందులో వుంటుంది. ఇదే నమయంతో మీకుఖచ్చెైన వరుసామతి వచ్చిందని కూడా వుంటుంది. ఈ లాల్లర్, బహూ మతిని తీసుకోవడానికి కొంత ఖర్చు అవుతుంది అందుచేస్తూ వుంటుంది. ఈ తరహా ఎంఎంఎన్ఎల్ ను చాలామంది నమ్మురు. కానీ వేరల్లో ఒకరు దీనిని నమ్ముతూ మోసగాళ్లు చెప్పినట్లుగా నడుచుకుంటారు. దీని తరువాత అసలు మోసానికి తెరలేస్తుంది. మీ లాల్లర్ దేరా బహమాద్లో మీకు చాలావంటి మేము చెప్పినట్లుగా ప లానా బ్యాంకుల్లో కొంత నగదుజమీ చేయండిన మోసగాళ్లు చెబుతారు. అయితే మోసగాళ్లు చెప్పే బ్యాంకు ఖాతాలు వారివి కావు. వారికి సహకరించే స్థానిక స్థానికులు వాచడం బేతమ. బ్యాంకుల్లో నగదు జమీ చేయడం వల్ల ఒకదేశ మోసహాయిని హోసీలనుతకు ఫిర్యాదు చేస్తే మోసగాళ్లు ఎలానా పట్టుబడతారోనీ ఉచ్చేశంతో చాలా మంది వారు నూపించినట్లుగా రాజస్థాన, ఢిల్లీ, ముంబాయి, ఉత్తరప్రదేశ్ లోని మోసానిలు వంపుతారు. పున్న బ్యాంకుల్లో నగదు జమీ చేస్తారు. ఒకసారి నగదు జమీ చేసిన తరువాత మోసగాళ్లు వెంటనే వారి నుంచి నగదును డ్రా చేసేనుంటారు. ఒకసారి నగదు డ్రా చేసుకున్న తరువాత మోసగాళ్లు భాధితులకు వుల్లీ మల్లీ ఫోన్లు చేస్తూ రకరకా బుర్లు పేరిట పంపారుచూడతారు. అంతకు మించి నగదుపంపాలని కోరుతూ డబ్బులును తెచ్చి

మిలుచుకున్నారా. ఈ క్రమంలో లాబరీలు, బహుమతుల విలువను పెంచుతున్నారు. ఇది నిజమని నమ్ముతున్నా భాధిపాలు ఐదూరు నెలల పాటు మోగాళ్లు చెబుతున్నట్లు ప్రతి సారి 25 వేల రూపాయల నుంచి 30 వేల రూపాయలు పంపుతున్నారు. మొత్తం మీద ఒక్కో భాధితుడి నుంచి మోస గాళ్లు కనీసపక్షంలో ఐదూరు అనుచు 50లక్షల రూపాయల వరకు మనూలు చేస్తూ కనీస సెలెక్షన్లను క్లిగిస్తావే చేస్తూ తప్పించుకుంటున్నారు. ఇలా మోసాల ద్వారా ఆర్జింగు న సొమ్ముతో నేరగాళ్లు జల్లా జీవితాలు గడుపుతూ తరచూ స్టాంపుల మారుస్తూ నెలగొప్పను కూడా మారుస్తున్నారు. ఇక ఏదీ చేతిలో మోసవియిన బాధితులు లలో దివోమంబూ పోలీసులను ఆశ్రయిస్తూ తమ కు న్యాయం చేయాలని వేడుకుంటున్నారు. ఈతరహా ఘటనలపై వస్తున్న ఫిర్యాదులపై పోలీసులు కొంత అలసటనంగా వున్నా చివరకు చేసేదిలేక కేసులు సమోదయేస్తూ రాజస్థాన్ లోని జాంతార, భరత్పూర్లో తామూ ఢిల్లీ, ముంబయి కోర్టుల నగరాలలో వైబులన్న నేరగాళ్లను అరెస్టు చేస్తున్నారు. వారిని ఇక్కో డికి తీసుకువస్తూ జైళ్లకు తరలిస్తున్నారు. అయితే వని వధ్ నయ్యపైనా కూడా లేకపోవడంతో పోలీసులు బాధితులకు ఎలాంటి మేలు చేయ లేకపోతున్నారు. ఇక ఢిల్లీ సంబంధాల పేరీట మోసాలు చేసే వారు మరింత రచ్చిపోతున్నారు. ఇదిలావుండగా ఈ తరహా మోసాలకు పాల్పడుతున్న నేరగాళ్లకు కఠిన జైలు వడదాలబే ఇప్పుడున్న చట్టాలకు బదులు కొత్త చట్టాలతోవాలని న్యాయ నిపుణులు చెబుతున్నారు. ఇదే సమయంలో ఇమిన స్టాంపులం కొత్తగా తీసుకువచ్చిన స్వక్షేత్రంనూ వరుస పరిపాలన వారు సూచించడంతో, ఇప్పుడున్న చట్టాలను అనుసరించి ఈ నేరగాళ్లు వారం పది రోజుల్లోనే జెయిలు తిరుచూ దర్జాగా వెళ్లిపోతున్నారని, ఆ తరువాత మళ్లీ ఇదే తరహా నేరాలు చేస్తున్నారని నిపుణులు చెబుతున్నారు. ఏరికి జెయిలు ఇప్పుడెందుకంటే ఢిల్లీ నుంచి ఉద్ధంద పిందలైన న్యాయవాదులు విమానాల్లో వస్తున్నారని పోలీసులు సైతం అంగీకరిస్తున్నారు. చట్టాలను మార్చడం ద్వారా ఈ తరహా మోసాలకు చెక్ పెట్టవచ్చని, ఇదే సమయంలో నేరగాళ్లకు కనీస పక్షంలో ఏదేకకు డూర జైలుకొలుపు వడదా చేయవచ్చని, దీంతో పాటు బాధితులకు డూర కలిగించేయకుగానూ నేర గాళ్ల ఆస్యలను జప్తుచేయవచ్చని నిపుణులు చెబుతున్నారు. ●

ವಾಣಿಜ್ಯ
ಗತ ವಾರಂತ್‌ಪುಲ ವೈ ಪುಲಿನ್ಯೆ ವೆ

ప వర్గం ఎటు?

ఎ.వి.వి ప్రసాద్
 కమంలో శివసేనలోని రెండువర్గాలు, ఎన్సీపీలో రెండు వర్గాలు తీవ్ర కృషి చేస్తున్నా వివరాలివే. ఆశల పరితం' ఎలా ఉంటుంది? విషయంపై పరిశీలన చేశాం. తద్వారా భద్రతలు వినిపిస్తున్నాయి. గతంలో 2019లో జరిగిన ఎన్నికల తర్వాత శివసేన, ఎన్సీపీ, కాంగ్రెస్ కూటమి విడివిడి ఆశలపై పూర్తిగా నిర్ణయమైంది. తర్వాత జరిగిన మొదటి రౌండ్. వాటి ఫలితంగా రెండో క్రితం జరిగింది.

నాయకత్వంలోని మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రావడం, ఏటీఎన్ డిఎంట్ ముఖ్యమంత్రి కావడం జరిగాయి. అయితే టిఎంట్ సీఎం, బిజెపి సీనియర్ నేత, మాజీ సీఎం అయిన షర్మిష్ఠి ఉప ముఖ్యమంత్రి కావడంతో 'ఏర్పాటు' ఎక్కువ కాలం నాగడనే అంతా భావించారు. కానీ తర్వాత రష్యన్ అజిత్ షర్మార కావడంతో నమోదైన కరణ్ షర్మ మారినా ఉన్నాయి. అజిత్ 'మహారాష్ట్ర' ప్రభుత్వంలో ఉన్నా ఆయన శరద్ పవార్ తో ఉన్నట్లే అంతా భావిస్తుంటారు. పవార్ కమ్యూనిస్టు కూడా రాజకీయంలో ఉన్నా అయితే అజిత్ ఆయన ఎక్కువగా నమ్ముకున్నాడు. కానీ శరద్ పవార్ ప్రొద్దుంటానే అజిత్ పార్టీ నుండి బయటకెళ్లి బిజెపిలో చేరుకున్నాడు. అజిత్ షర్మ, దాని ఉపయోగం ఈ ఎన్నికల్లో ఉండవచ్చని పరిశీలకులు భావిస్తున్నారు. సీఎం జివన్ శివన, ఎన్సీలకు కార్యకర్తల సంఖ్యలు అధికమనే ఉంది. ఈ ఎన్నికల్లో బిజెపి 25 శాతం ఓట్లతో 105 సీట్లు సాధించగా, అమిత్ షర్మన 16 శాతం ఓట్లతో 56 సీట్లు, అమిత్ షర్మ ఎన్సీ 16 శాతం ఓట్లతో 54 సీట్లు సాధించాయి. అయితే గ్రామీణ పట్నం నగరీయ ప్రాంతాల్లో, అయితే

అప్పుడు లేని అవకాశం కాంగ్రెసుకు జన్మము కనిపిస్తున్నట్లుగా ఉంది. అజిత్ వహార్ వరల్డ్ను దుమ్ముతూ ఆయనను తిరిగి ఎప్పటిపై తీసుకు రాగలిగితే ఓట్లకాతం రెట్టింపు కడపడమే గాక చాలా తేలికగా అధికారంలోకి రావచ్చని కాంగ్రెస్ కలలుకంటోంది. పిండే గ్రూపు అధ్యక్షుడు తీవ్రం గా వ్యతిరేకిని వెల్లడించుకుంది గత కేసులను గ్రూపులు మళ్ళీకలిసి అవకాశం కనిపించడంలేదు కాని ఎప్పటి గ్రూపులు మాత్రం తిరిగి విలీనము చేస్తే సూచనలు ఎక్కువగా కనిపిస్తున్నాయి. శరవేంద్రం గతవారం చేసిన మహా ప్రకటన కూడా ఈ ఆలోచనలకు ఊతమిస్తున్నదనే చెప్పాలి. రాజ్య సభ సభ్యుడుగా ఉన్న హోరే తన పదవీకాలం ముగిసిన తర్వాత ఇక క్రియాశీల రాజకీయాలకి కొనసాగనానో, యువనాశ్రయం నాయకత్వ బాధ్యతలు అప్పగిస్తానో అనడంతో అందరి ఆలోచనలు ఎప్పటి వరకూ విలీనంవైపే మళ్ళాయి. అజిత్కు ఉన్నది సుంపే నీలం పదవి చేపట్టాలని ఉంది. ఉపాధ్యక్షుడు తర్వాత ముఖ్యమంత్రి విజయం సాధిస్తే ఫర్షద్వినీ సీలం అయ్యే అవకాశాలే ఎక్కువగా కనిపిస్తున్నాయి. అంటే అజిత్ మళ్ళీ డిప్యూటీ సీలంగానో కొనసాగాలన్న మాట. అది ఆయనకు ఎంతమాత్రం రుచించడం లేదన్నీ, అందుకే బీజేపీ ఆగ్రహితులు ప్రచారానికి వచ్చినా వారితో కలిసి అజిత్ తనవదం లేదని అంటున్నారని. పిండే కూడా తననడక ఉత్సాహంతో కనిపించడంలేదనే అనిపిస్తుంది. తనకు మళ్ళీ సీలం పదవి లభించవచ్చని తెలియడంతో ఆయన కూడా అంటేమిస్తున్నట్లుగానే వ్యవహరిస్తున్నట్లు చెబుతున్నారు. రాజ్ గౌడరే నాయకత్వంలోని ముఠాత్వం నవ నీరాజ్యసేన కూడా మరలా ఓట్లను గమనించుగా బీల్డే అవకాశం ఉండడం తో అది ఉద్యమ శివసేనపై తీవ్ర ప్రచారం చూపవచ్చని అంటున్నారు. మేత్రానిగి అన్నీ పార్టీలు వర్షదోరుతో సతమతమవుతుండడంతో దానివల్ల బీజేపీ సెంగిలిగా రాబట్టవచ్చని కూడా అనుకుంటున్నారు. మరో 10 రోజులకి అంటే 20వ తేదీన జరిగే ఎన్నికలలో ఈ పార్టీల భవిష్యత్తు తేలుతుంది. ●

[illegible]

సంక్లిష్టం దిశగా 'పిర్లాండ్'!

గర్భి మోక్షాన్

కూడా పెరిగింది. ఇక రాజకీయాలపరంగా ఈమూడు పార్టీలమధ్యనే పాలన కొనసాగుతోంది. పాలన చేపట్టే మెజార్టీ లేకపోవడం అటు సినీస్టీని ముందునుంచి కూడా కేంద్రీకృత వ్యవస్థ రాజకీయాలన్న పార్టీలకు దూరంగా ఉంటూ వచ్చింది. అంతేకాకుండా ఐదేం రెపబ్లికన్ ఆర్డీ నేషనలిస్టు మిలిటెంట్లతో లింగులకాన్ఫ్రాంట్ అట్రీ (ఆట్రీ)గానూ, ఇవర పోలీసులను చంపివేసిన దానికూ ప్రసిద్ధి

పక్షంలోనే కొనసాగాల్సి వచ్చింది. ఉత్తర విద్యార్థులలో దశాబ్దాల కాలనుంచి కొనసాగిన పాఠశాల నే నల్లిస్సు ఇఠోల మిలిటెన్ డ్యే కారణమన్న అభిప్రాయాన్ని ఇప్పటికీ ఉన్నాయి అలాంటి మిలిటెన్లకు వ్యవస్థతో సీన్ సీన్ కు తీరబలున్నారన్న ఆరోపణ యోగా వచ్చిన తరువాత మైంది. ఇక నవంబరు 29న జరిగే ఎన్నికల్లో స్థానాలకు తమ ఆభ్యర్థులను దింపియో నలో ఉంది. అందుబాటు దళంలో వచ్చా ఇట్లు మనిచేసేవారికి సరైన జీవనశైలి కొత్తతరానికి కొత్తతరాల కల్పించేదిగా తమ ప్రభుత్వం ఉంటుందని ఇప్పటినుంచే ఆయన ఆశలు రెక్తిజ్జు న్నారన్నారు. ఇలాంటా పరంగా 5.2 మిలియన్లు మాత్రమే ఉన్న ఈ దేశంలో నాలుగు ప్రావిన్స్ కీలకం. పదినంభ్యకు మించిన ప్రధాననగరాల్లో న్న ఈకర్నాండోలో రాజధాని దక్షిణోత్తరాన మన తోమిద్ది నగరలో పర్యాటకానికి ప్రధాన పునలగా నిలిచాయి. ప్రపంచంలోని ఇతర అభివృద్ధి చెందిన చిన్నదేశాల తరహాలోనే విద్యార్థి కూడా అనేక నవాభ్యుదయ పనిమాసింది. కొవిడ్ మహమ్మ తోమాను అర్థిక అనంతరాలు కూడా దేశాన్ని పీడించాయి. దినికితోడు విదేశాల నుంచి శరణు లుగాను, వలనలు వచ్చేవారు కూడా నంభ్యా

పరంగా పెరిగిపోయారు. ఉర్దూయినపై రహస్య యుద్ధం కూడా ఈ దేశ ఆర్థికవ్యవస్థపై ప్రభా వాలను చూపించింది. వాస్తవానికి బర్మాడోసు బయటినుంచి వస్తే సునామా వ్యవస్థ కరోనా మహా మ్యూరి కాలంలో సరికట్టి ప్రభవత్వమే ప్రజలను కొనిపించింది, జీవన వ్యయసంక్షోభాన్ని కూడా ఆధిగమించామని ప్రస్తుత ప్రధాని సైమన్ హ్యూగో తనవాదనగా చెప్పబడ్డారు. బర్మాడోనులో ప్రధాన సమస్యలను కొత్తేతలు పరిష్కరించేందుకు ముమ్మరంగా కృతినేసినావు. పక్కా గృహాలు, వలసల పర్యవేక్షణలుగా, శిశువరక్షణ వంటివి ప్రధానంగా ఉన్నాడేకాని ఈ 2010 నాటి ఆర్థిక సంక్షోభ సమస్యను దరిచేరకుండా పాపాన్ని బర్మాడో ప్రజలు కోరుతున్నారు. భవిష్యత్తులో ఎలాంటి సనాక్షు ఎదుర్కొనా ఆధిగమించేందుకు రిజర్వుఫండ్ను కూడా నిర్దానంపెట్టిన బర్మాడోలో రానున్న ఎన్నికలు ఆదేశ రాజకీయ పార్టీలకు సవాళ్లుగా పరిణమించాయనే చెప్పాలి. నిజానికి 2010లో బర్మాడో జాతీయస్థాయిలో దీవాలాపరిస్థితిని ఎదుర్కొన్నది. బ్యాంకులు వైఫల్యం కాబడగానే దేశంలో ఆర్థిక వ్యవస్థ కుప్పకూలింది. ఇందుకోసం చేపట్టిన బెయిలౌట్తో పథకంతో అంతర్జాతీయంగా ఆర్థికవనరులు సమకూర్చుకుని సంక్షోభాన్ని ఆధిగమించింది. 2013 నుంచి మళ్ళీ సుసంపన్న దేశంగా నిలిచింది. రిపబ్లిక్ ఆఫ్ బర్మాడోనీగా ఉన్న ఈ చిన్న దేశం జీడిపి 423.5 బిలియన్ యూరోలు. జీవన వ్యయాన్ని సూచించే తీసుకుంటే తలసరి 2198 డాలర్లుగా ఉంది. అలాగే బర్మాడోలో తలసరి వేతనం 3010 డాలర్లు అని చెప్పకోవచ్చు. అందువల్లనే ఇప్పుడు ఈమూడుపార్టీల్లో సరికొద్దానికి ఓటు వేస్తారా లేక వాషవచ్చు కలబుడి సీసీసీనే మొగ్గుచూపిస్తారా అన్నది ఈనెల 29వ తేదీన తేలిపోతుంది. ఎగ్జిక్యూటివ్ అంపనాల్తో అస్థిరత లేని ప్రభుత్వాన్నే ప్రజలు కురుకుంటున్నట్లు స్పష్టం కావడంతో సరికట్టే మళ్ళీ పగలలు చేపడుతుంది చెప్పవచ్చు. ●

అడ్వేడిన్ కాదు ఆకలి భారత్!

ఆలీ రకస్సీ కబంధ పాస్‌పోర్టు వి స్వేచ్ఛను సాధించటమే
 అప్పుడు మన ప్రధాన కర్తవ్యం. భారత్ తొలి ఆహార, వ్యవ
 సాయ శాస్త్రాన్ని 15వ జాతీకీ అప్పిన్ పిలుచుచున్నది. కానీ స్వాతంత్ర్య
 అమృత మహోత్సవాలు జరుపుకొంటున్న ఈనాటికీ ఆ
 భూతం బాధించింది ఇంకొకటి మిమ్మల్ని బాధించకపోయింది.
 ఇద్దాండుకు చెందిన కనీస్‌ ప్రవక్త, జర్నలిస్ట్ చెందిన
 బెల్లెట్ వాంగరల్ లైన్ సున్నులు ప్రవర్తనవ్యాధిగా 127దేశాల్లో
 చేసిన అధ్యయనం ఆధారంగా వెలువరించిన 19వ ప్రపంచ
 ఆరోగ్య సూచీ-2024లో భారత్ 105వ స్థానంలోఉంది.
 విద్యారంభ వయస్సు 36 దేశాల మాత్రమే అంతోడనకనక
 విభాగంలో ఉండగా అందులో భారత్‌తోడం కూడా ఉన్నది.
 గత రెండు దశాబ్దాలుగా పరిస్థితిలో కొంత మెరుగుదల
 లేదని ఈ సూచీలో స్పష్టమైనది. 2030 నాటికి దుర్భుద్ధ
 మేరకంగాన్ని నిర్మూలించుకున్న లక్ష్యం ప్రత్యేకంగా దృష్టి
 సారించవలసినది క లక్ష్యాన్ని చేరుకోవటం కష్టపాధ్యమైన
 సందిక పెద్దదేనని, ఈ పరిస్థితి ఇలాగే సాగితే మరికొన్ని
 శతాబ్దాలు వట్టి అవకాశం అనెనీ తెలిపింది. దాదాపు ఎని
 మింది దశాబ్దాల సుప్రసాహనం, ఉండే మనవర్తపజాతీకలా,
 వివిధ సంక్షేమ పథకాల తర్వాత మనం ఎక్కడన్నాం?
 ప్రపంచ దేశాన్నింటిలో మనమే ప్రబలుమైన అర్థికక్షేత్ర
 వివిధ శాత్రుత్వాన్ని మన సగర్వంగా చాటుకుంటున్న మనం
 ఆత్మవందన చేసుకుంటున్నామని? అనేవి నేడు ఈ సమ
 యంలో ప్రతి భారతీయరకు అలోచించి భావితరాలకు
 బురుటివ్యాల్సిన ప్రధాన ప్రశ్నలు. అధునిక ప్రపంచంలో
 అవకాశాలను అందిపుచ్చుకోవటంలో సగలు జీవితీ ఆకలి,
 సేవగరితర అడుగుదాగా అడుగువటకున్నాయి. ప్రపంచ
 దేశాలు ఎదుర్కొంటున్న సామాజిక సమస్యలలో ఇవి

ప్రధానమైనవన. ఇవి మానవాళి మనగడకే పెను సమస్యనురుతున్నాయి. ఈ సమస్య కోర్కానిది ముంది ప్రజల కీసిన అవసరాలకు దూరం చేస్తోంది. పేదరికాన్ని 20 నాటికీ అంతం చేయాలని షక్తరాజ్యసమితి సమీక్షా-లక్ష్యాల్లో పేర్కొన్నప్పటికీ నేడు అది నెరవేరి ఆనాడు కనిపించుట లేదు. ఆర్థిక సంక్షోభంలో కూరుకుపోయి దేశీక, అంతర్గత సంక్షోభాలను ఎదుర్కొంటున్నప్పటికీ, మధ్యస్థానికి పాలు సుగౌర లాంటి మేను పొందేటాళు ఈ సూచీలో భారత్ కంటే మెరుగైన స్థానం ఉన్నాయి. ఈ సూచీలో భారత్ కంటే 29.3 స్కోర్లో 36 దేశాలకు పైగాగా ఉంది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఆంధ్రో కనకర విభాగాం చేర్చారు. ఇదంపవ్యాప్తంగా 36 దేశాల మాత్రమే ఆంధ్రో కనకర విభాగాం ఉంది. గా ఇంధర్భారత్ ఒకటి. అయితే ఆశాశ్రీరు విధాల్లో అభ్యయనం ద్వారా శ్రేష్ఠస్థాయి వాస్తవాలకు ఆ సేవీకే అద్దంపట్టాలం లేదని కేంద్ర ప్రభుత్వం కోట్టి పూర్కొంది. ప్రజల్లో భోవక విలువలను ఇనుమపెట్టేసేనా, వారి జీవన ప్రమాణాల వృద్ధికి జాబాలు పడవల పాలాళుల విధి. ఆ మేరకు దిశార్దేశం చేస్తున్న 47వ గాజ్యాగం అధికరణ సూర్తికి మనన దక్కితే నీ అనుమా రామపంద్రాఅలా అలమటిస్తున్నా ఆభాగ్య లకు స్థాంతన లభిచింది, ప్రజాకోగ్యం మేర పడుతుంది. జాతీరు ఆంధ్రో భర్తణా పట్టం కింద నేనుమా పరలం 80 కోట్టుమంది పైగా క్రమం కీకూహా చరణాధాన్యాల చేరుతున్నట్టు సగూర్ లెక్కా నాట్టుపిస్తున్నాయి. అస్సూర్లులకు అంత చక్కగా మానవీరు సహయం లభిస్తుంటే దేశంలో ఇతా తాచి పిండుకు సంధక పిస్తున్నాకు? ప్రజాపంజీతీ లాని లోపాపాత లభిధరులకు చేరాల్సిన ఆపరధా, పక్కదారి పడుతున్నానిని పార్లమెంటరీ స్థాయిం

నాదెండ్ల శ్రీనివాస్

ఇటీవల అక్టోబర్‌వెండి. ఎఫ్‌సిఎస్ గోదాముల్లో గడవిన మూడేళ్లలో 10వే మెట్రిక్ టన్నులకు పైగా ధాన్యపూరాలకు పాడైపోవటాన్ని ఆది ఎత్తి చూపింది. పన్నులతో జనం అల్లాడుతున్నా దేశంలో తిండి గింజల పుష్కాన అరికట్టటానికి ప్రభుత్వం శత్రు వహించటం లేదని విమర్శించింది. సామాజిక భద్రత కార్యక్రమాల, గ్రామీణాభివృద్ధి, వ్యవసాయ రంగాలపై 2030 వరకు

ఏడాదికి 5.5 కేజీల కోట్ల రూపాయలు వస్తున్న న భారతదేశం విద్యుత్తునునే ఆశ్రయిస్తారంటే బరుబు పడగలుగుతుందినివాసం చేస్తున్నారంటే సూచించింది. ఒక దేశంలో తక్కువ విద్యుత్తును ఉపయోగించినా, నిరుద్యోగం, అధిక జనాభా, వ్యవసాయం ప్రధానంగా ఉన్న లింగం, ఆల్ట్రా పవర్లు, ఆర్థిక సహాయం, వనరుల అల్పవినియోగం, అల్ట్రా పవర్లు, పౌర భాగస్వామ్యం లోనం, సుదీర్ఘ పథకాల వైఫల్యం లాంటి అంశాలు ఇప్పటి వరకు నిర్లక్ష్యానికి వైఫల్యం కలిగి ఉన్నాయి. ప్రధాన కారణమని రాష్ట్రదృష్టాన నిర్లక్ష్యమైన ఆర్థికవైఫల్యం కలిగి ఉన్నాయి. ప్రధాన కారణమని రాష్ట్రదృష్టాన నిర్లక్ష్యమైన ఆర్థికవైఫల్యం కలిగి ఉన్నాయి. ప్రధాన కారణమని రాష్ట్రదృష్టాన నిర్లక్ష్యమైన ఆర్థికవైఫల్యం కలిగి ఉన్నాయి.

సాగు నసుమార్చినకు సాధనం. ఆయన ఉపాధి కోల్పోవడంతో పరిశ్రమలో పాటు పుట్టినవారి/తెలుగులను బాటు సైతం అతనిని దేశంలో కాలంగడిపే పరిస్థితి నెలకొంది. చాలా ముందుగాను ఆతని, అలాగేతనో జీవవారిలో రోపం, ఆరోగ్య మున్నగులలో రోషం వచ్చారు. జీవ వారి ఆహార, ఆరోగ్య పరంగాపై తీవ్రప్రభావం చూపింది. భారతంలో ఆతని కేరళ ఆశ్రమంలోని చెన్నై కారకాలను చూస్తూ,భారతంలో ఆహార పరిమాణంగై అతనిని కారక ప్రభావం ఎప్పుడూ ఉంది. కొన్ని ఆహార పదార్థాలపై నిషేధం ఉన్నది. బానిసత్వం, గర్భిణులకు నరైన ఆహారం అందుతున్నది. పార్శ్వకాలంఅందించడంలో ఆతని ప్రభుత్వాలను విపలముచేసాన్నియ్యింది. చతుర నసుమార్చిన మరలకు విశదమైనాయింది. ప్రాణధార ఆహారాలపై వస్తుల ప్రభావం పడుతోంది. ఎన్ని, ఎన్నిల తీసుకునే ఆహారం పై నియంత్రణ, కొన్ని ప్రాంతాల్లో నిషేధం ఉంది. మన దేశంలో వలస కార్మికుల నసుమన్న వర్తనలంతో అని చెప్పవచ్చు. ప్రలసాన్ని అభివృద్ధి పరచడం నడిపించు కౌం మొదలు చేయాలి” వన దారిద్ర్యాన్ని నిర్మూలించుట. ప్రభుత్వోగ్య తీవ్రపన మెరుగుపరుచుకోవాలి. అభివృద్ధిని అరు గు బట్టించుటతో పాటు అన్నివర్గాలకు నసుమనగలకు పదంగా కృషి చేయాలి. సంక్షేమ కార్యక్రమాలను అమలు చేయుటతో పాటు సాధారణ కార్యక్రమాలకు నాందివలకా ముఖ్యంగా ప్రజల జీవనవిధానాలపై పెంపై రంగంపై, సామాజిక రంగం, ఉపాధివలన పరిణి వస్తున్న పై తత్తున భర్తుచేయాలి. అందరికీ నమానంగా విద్య, వస్త్ర సౌకర్యాల అందరికీ అందుబాటులో ఉండే వాతావరణం సృష్టించాలి. లింగ భేదం లేకుండా మహిళలకు ఆర్థిక శక్తిని కలిపి ప్రత్యేక విధానాలను తీసుకువాలి. వారికి కష్టం సాగునందున కల్పించాలి. భారతీ పండి దేశాల్లోపపుడ సాగునందున కల్పించాలి. భారతీ పండి దేశాల్లోపపుడ

సాయానికి తగిన ప్రాధాన్యత నివ్వటం తప్పనిసరి. ఈ రంగంలో సాధించే అభివృద్ధి వల్ల రెండింటికల పెంపకం కల్గుతుందనే ఆశ్రితమే అందనలవానూ. ఇప్పటి వరకు దేశంలో అమలు చేస్తున్న వేపరికి నిర్మాణాల కార్యక్రమాలను పట్టేట్లుగా అమలుపరచాలి. నైపుణ్యాల కల్పన, యువతకు విరివిగా ఉన్నది అవకాశాల కల్పించటంపై ప్రభుత్వాల దృష్టి సారించాలి. దానిపై సంతకేత వరిజానాన్ని కృత్రిమత్వ లు తొలగించటంలో పాలు మనవలసిన స్థానంపై తీర్పువేసి పెట్టాలి. వర్షావరణానికి హాని కలిగించిన సున్నరాబివృద్ధి పరిష్కారకై ప్రతి ఒక్కరూ ప్రతినిబంధాన్ని. ప్రపంచ దేశాల అత్యంత దుర్భాగంలో పాలు మానవాభివృద్ధి దిశగా నుమగ్న కార్యాచరణ రూపొందించాలి. పాఠ సేవల వివిధాంగాలకై ప్రతి ఒక్కరికీ అభివృద్ధిలో భాగస్వామ్యం కల్పించే వికేంద్రీకృత ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలను బలోపేతం చేయాలి. దానందు పాలు ప్రపంచ వ్యాప్తం గ్రూపు, కార్యకర్తలయి ద్రవ్యనిధి నంపై వచిపిడి వేపరికి నిర్మాణాల, అంతర్జాతీయత ఆయ దేశాలకు తోడ్పాలు అందించాలి. అప్పుడే నేటి నంక్షోభానికి సరకు గీతం పాడటంలోపాలు వేపరికం అంతంభుతంపాలి. సాయభూమిలు తగిదిహేతూ, అత్యంతాలు అంతకంతకూ నమనువు ఉడిలో ముగిసిపోతూ దేశీయంగా వ్యవసాయం నంక్షోభంలో కొట్టుమిట్టాడుతుంది. రైతుల కడగంపై తీర్పు ప్రభుత్వం వారికి అందించి నిన్నేనే గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థను బలోపేతంభుతంపాలి. నైపుణ్యాభివృద్ధి కార్యక్రమాలను జేకొర త్రిమస్త, అంతర్జాతీయత తగిన ఉన్నది అవకాశాలను కల్పిస్తూ జనావళి నంక్షోభానికి తేంప్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల గేడునపట్టాలి. పార్లమెంటురి స్థాయిసంఘం సూచించినట్లుగా ప్రజాసంబిజీత వ్యవస్థలను పట్టివ్వకరించగలగా ఉండాలి. నంక్షోభం, ఉన్నది కల్పనలను జేకుగర్తలకూ కడగంటియిన్నేనే అంతంభుతంపాలి. తోడెన్నున్న ఆకలిసమస్యకు పరిష్కారం లభిస్తుంది. ●

